

Grönstrukturplan för Ljungby stad

Antagandehandling 2000-10-27

Sammandrag

Ljungby stad har mycket parkmark per invånare och mycket god tillgång till allemansrättslig mark utanför tätorten. Parkerna har också hög kvalitet. Nästan alla parker har stora träd, vilket är en viktig egenskap. Det är bara mycket små arealer som kan kallas "gräsöken". En stor andel av Ljungbys parkmark består av skog, vilket både ger låga skötselkostnader och stora kvaliteter för stadsborna. Mycket av det som är rena skyddsytor mot stora vägar består också av skog, vilket gör att skyddsytorna ser trevliga ut och fungerar bra. Mycket av bebyggelsen i Ljungby består av villor med stora trädgårdar.

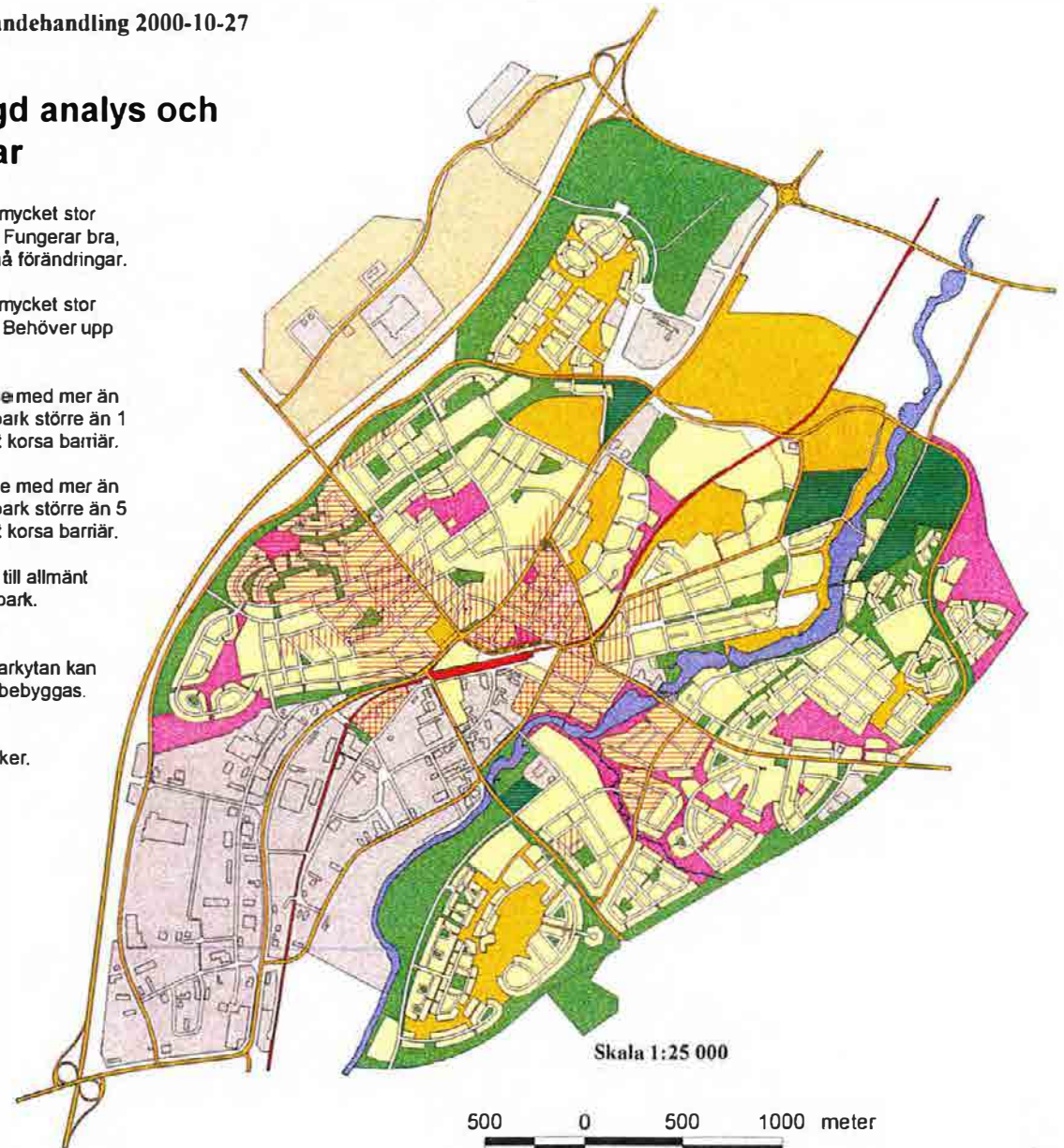
Parkmarken är mycket ojämnt fördelad mellan Ljungbys stadsdelar. De mest centrala delarna har mycket lite parkmark per invånare, medan flera stadsdelar har oerhört mycket parkmark. Det finns inga normer som säger hur mycket parkmark som behövs, utan man strävar efter att skapa en så attraktiv stad som möjligt, där mycket parker bidrar till attraktionskraften. Men samtidigt vill man gärna hitta utbyggnadsområden som inte ligger alltför långt från centrum och med fina lägen, också för att locka människor att flytta till Ljungby och stanna kvar där. Därför kan man överväga bebyggelse på viss parkmark i stadsdelar med god tillgång på parkmark.

Denna grönstrukturplan lägger tonvikten på de sociala aspekterna på grönytorna. Barn och gamla är de som är mest beroende av sin närmiljö, och därför bör parkplanering utgå från deras behov. Det räcker inte att parken är ett stycke sparad skog, utan den måste vara tillgänglig och användbar. Man ska kunna nå den utan att behöva passera starkt trafikerade vägar, den ska inte vara störd av buller och det ska finnas gångvägar och sittplatser. Just gångvägar och sittplatser anpassade för t. ex. äldre människor är det som det framför allt finns behov av i många av Ljungbys parker. I rekreationsområdena som angränsar till bebyggelsen finns ett stort behov av markerade promenadslingor.

Lagens sträckning genom staden är Ljungbys allra största kvalitet. Här bör man skapa sammanhängande promenadstråk på åns bägge sidor.

Sammanvägd analys och prioriteringar

- Park med mycket stor betydelse. Fungerar bra, kanske små förändringar.
- Park med mycket stor betydelse. Behöver upp rustning.
- Bebyggelse med mer än 200 m till park större än 1 ha utan att korsa barriär.
- Bebyggelse med mer än 500 m till park större än 5 ha utan att korsa barriär.
- Omvandla till allmänt tillgänglig park.
- Delar av parkytan kan vid behov bebyggas.
- Övriga parker.

Innehållsförteckning

Sida		Läsanvisning
1	Sammandrag	
1	Sammanvägd analys och prioriteringar	
2	Inledning	<i>Metod och syfte med grönstrukturplanen</i>
2	Litteraturförteckning	
3	Vad ska man med parkerna till?	
3	Mål för parkstandard	<i>Grundläggande</i>
3	Om målen inte uppfylls, vad gör man då?	
3	Kan man bygga på parkmark?	
4	Parktillgång i olika stadsdelar	
4	Angränsande rekreationsområden	
5	Bristområden	
6	Definition av begrepp	<i>Definition av t.ex. grönstruktur, park, parktyp, parkfunktion, parkkaraktär</i>
7	Parkkvaliteer - inventering av allmänt tillgängliga grönytor	<i>Handlar bl.a. om vilka egenskaper en bra park ska ha, och i vilken grad Ljungbys parker har dessa egenskaper</i>
9	Kvalitetspoäng	<i>Parkkvalitéerna sammanräknade i olika klasser</i>
10	Grönområden med begränsad tillgänglighet	<i>Fortsatt definition av begrepp, kvalitetsklasser förskola, skola och vårdboende</i>
11	Temakarta: Grönstruktur och biologisk mångfald	
12	Temakarta: Stadsbild och kulturell identitet	
13	Temakarta: Barn	
14	Temakarta: Skola och förskola	
15	Temakarta: Äldre	
16	Temakarta: Vårdboende	
17	Beskrivning av stadsdelarna	<i>Beskrivning stadsdel för stadsdel, Fortjänster och brister i grönstrukturen, förslag på förändringar av parker</i>

Inledning

Denna grönstrukturplan har utarbetats av Landskaparna Löfkvist & Sundin AB (Eva Sundin och Ingrid Löfkvist) och Essensor AB (Susana Pesce) under tiden maj till september 1999 på uppdrag av och i samarbete med Ljungby kommun. Arbetet har fortlöpande diskuterats med en referensgrupp bestående av Bert Milling, Ingegerd Andersson, Olle Ring, AnnKristin Rådberg, Thord Hjelmqvist, Per-Olov Almqvist och Lennart Claesson. Grönstrukturplanen har gått ut på samråd, och därefter reviderats i oktober 2000.

Eva Sundin och Ingrid Löfkvist står för uppläggning av arbetet, inventeringar och analyser. Rapporten har skrivits av Eva Sundin. Alla allmänt tillgängliga grönytor och andra gröna ytor av betydelse i Ljungby stad har inventerats under vår och sommar 1999. Vid inventeringen har ett protokoll fyllts i, vars värden sedan matats in i databaser av Susana Pesce, som ansvarar för GIS-hantering. Till varje enskild parkyta är kopplad en databas med den insamlade informationen om parken. Detta kallas GIS, geografiskt informationssystem. Systemet gör att man kan göra många olika slags sökningar och kombinationer som går att få fram i kartform.

Syftet med grönstrukturplanen är att utgöra ett underlags- och analysmaterial, som ska följas upp i detaljplaner, åtgärds- och skötselplaner. Tonvikten ligger på de sociala aspekterna på grönytorna. Genom att se och analysera mönster kan man bedöma tillgång till och kvalitet på parker i olika delar av Ljungby. Man kan bedöma hur viktiga gruppers speciella behov tillgodoses. Man kan också identifiera var det behövs förändringar, och vilka förändringar som skulle ge störst nytta. Man kan också peka ut grönytor som eventuellt skulle kunna användas för bebyggelse.

Litteraturförteckning

Berggren-Barring, A-M & Grahn, P, 1995, *Grönstrukturens betydelse för användningen*, Landskapsplanering Rapport 95:3, SLU

Berglund, U & Jergeby, U, 1998, *Stadsrum människorum - att planera för livet mellan husen*, Bygghälsorådet T8:1998

Enander, H, m.fl, 1990, *Naturstigar i Ljungby*

Grahn, P, m.fl, 1997, *Ute på dagis* Stad & land nr 145, SLU

Isaksson, P, m.fl, 1999, *Grönare städer - biomångfald och grönstruktur*, Naturskyddsföreningen

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989, *Kronobergs natur, naturvårdsprogram för Kronobergs län*

Olsson, T et al, 1998, *Människans natur, det grönas betydelse för vårt välbefinnande*, Bygghälsorådet T21:1998

Svedlund, L, 2000, *Biotoper präglade av människan*, i Biodiverse nr 1/2000

Tallhage Lönn, I, 1994, *Stadens parker och natur*. Boverket Rapport 1994:12

Årsmålsplan, antagen 1991-06-27

Vad ska man med parkerna till?

För att kunna bedöma parkernas kvalitet måste man ha klart för sig vad man vill få ut av parkerna och vad de ska vara bra för. Biologisk mångfald och vegetation som klimatförbättrare frågar inte efter förvaltningsgränser, utan det kan lika gärna vara tomtmark. Ljungby ligger i princip mitt i ett enda stort rekreationsområde, så med cykel eller bil, t. o. m. till fots från vissa delar, tar man sig snabbt ut i naturen. Man kan promenera på gatorna och titta på trädgårdar. Så varför ska man då ha parker?

Barn och gamla är beroende av sin närmiljö

Man bör i första hand se till barns och gamlas behov vid parkplanering, eftersom dessa tillbringar en stor del av sin vardag i den stadsdel där de bor, och är beroende av kvaliteter och brister i sin närmiljö. Detta beskrivs mer under temakartorna.

Promenadstråk viktiga

Yrkesarbetande har ofta inte tid att använda utemiljön till annat än något man passerar på väg till och från jobbet på vardagarna, och de har ofta möjlighet att ta sig med bil till attraktiva platser för t.ex. skogsutflykter och jogging. Om de använder parkerna så är det för promenader.

Parker används ofta som delar av kommunikationsstråk, och många uppskattar att se andra människor där. Det mest attraktiva är att kunna gå en lagom lång runda utmed vatten. Ibland vill man vara ensam med naturen, andra gånger är det en stor tillgång att se andra människor. Tipspromenader brukar vara välbesökta, kanske just för chansen att man träffar bekanta där. Det är bra om man kan välja olika längd på promenaden, kanske 1 km, 2 km och 5 km.

Det behövs en stadspark som är full med aktivitet

I varje stad behövs en stadspark där man satsar ordentligt, med stans vackraste blomsterrätterna, stans häftigaste lekplats, och ett mysigt kafé med stans godaste kakor. Här ska det vara fest och fullt med folk. Ljungby har ingen park som uppfyller allt detta, men Hembygdsparken skulle kunna bli en sådan park.

Mål för parkstandard

För att kunna bedöma om det finns för lite, lagom, eller för mycket parkmark, samt om parkerna har tillräckligt bra kvalitet, måste man ställa upp mål.

En grönyta har betydelse både för aktiv användning och som en utsikt från gator och fönster. För att en park ska vara så användbar som möjligt krävs det mer än att den är ett stycke skogsmark. Tillgänglighet och användbarhet för olika grupper är viktiga faktorer.

Parkmark är allmänt tillgänglig friyta som ska kunna användas för lek och vistelse av olika grupper: barn, vuxna, äldre, handikappade.

Det behövs jämna och släta gångvägar utan alltför brant lutning, och soffor så man kan sätta sig och vila. Detta är något som inte uppfylls i någon av Ljungbys parker. Alla lite större parker bör som minimistandard ha en gångstig som är minst 1 m bred och ha en jämn, hård yta av t. ex. stenmjöl, armstödsförsedda bänkar på jämna mellanrum. Intill bänken bör finnas utrymme, så att en person i rullstol kan sitta bredvid sin följeslagare.

Önskad standard

- Anlagd lekplats inom 200 m, utan att korsa barriär
- Grannskapspark: 1-5 ha, inom 200 m, utan att korsa barriär
- Stadsdelspark: mer än 5 ha, inom 500 m, utan att korsa barriär
- Varje stadsdel ska ha en stadsdelspark som ska vara minst 5 ha.
- Rekreationsområde inom 800 m. I rekreationsområdet ska man kunna promenera minst 1 km på stigar i naturmark eller betesmark.

Om målen inte uppfylls, vad gör man då?

Det är naturligtvis inte realistiskt att riva hus för att skapa mer parkmark. Men om en stadsdel är underförsörd med parkmark är detta ett starkt argument för att inte ta mer parkmark i anspråk för bebyggelse. Det är också ett prioriteringsinstrument för upprustning av parker.

I stadens centrum kan man inte ha ytkrav, utan det som är viktigt är att torg, gator och de små parker som finns ska ha ett representativt utseende. I centrum bör man ha hög standard på parkerna, både vad gäller utformning, material och skötsel.

Kan man bygga på parkmark?

Vissa av Ljungbys stadsdelar har mycket gott om parkmark. Kan man säga att det räcker med en viss mängd parkmark och resten kan bebyggas? Det finns inga normer, utan avgörande är vad invånarna vill ha och vad som kan göra Ljungby attraktivt som inflyttningort. Är det dagens gröna stad med många, fina parker eller är det ännu viktigare att kunna skapa nya bostadsområden inom cykelavstånd från centrum? Det finns inga självklara svar.

Jordbruksmarken som ligger som kilar in i staden utmed Lagan har ett stort värde just som levande landsbygd inne i staden. Samtidigt har man här en möjlighet att bygga bostäder i mycket attraktiva lägen och samtidigt skapa parkstråk utmed Lagan, vilka skulle göra än mer tillgänglig än idag.

I många av Ljungbys stadsdelar känns det inte rimligt att ta parkmark i anspråk för bebyggelse, även om stadsdelen har betydligt mer park än t.ex. genomsnittet för Värnamo. Alla bedömningar måste ju trots allt utgå från Ljungbys förhållanden, och jämförelser måste göras inom Ljungby.

Många gånger kan man acceptera att lägga en förskola eller ett vårdboende i en park, just för möjligheten att ge barnen eller de äldre en fin miljö. Men det blir tokigt om ett vårdboende läggs i en kuperad park utan lättframkomliga gångvägar.

Parktillgång i olika stadsdelar

För detta projekt har Ljungby delats in i stadsdelar, som avgränsas av tydliga barriärer. Järnvägsområdet är visserligen ingen stark barriär idag men kan komma att bli det i framtiden.

Är det bättre med många små parker nära bostäderna, eller bättre med färre riktigt stora parker, som då kan få ett annat innehåll? Det finns ingen forskning som verkligen kan säga hur mycket parkmark som behövs och vilken storlek och vilket innehåll parkerna bör ha. Egen erfarenhet som småbarnsförälder säger att det är en stor kvalitet att ha nära till en park, även liten, där barnen kan leka. Å andra sidan krävs en större park för att skänka en känsla av rymd och lugn, vilket är viktigt för att parken ska ge verklig rekreation.

Kartan visar hur stor skillnad det är mellan olika stadsdelar i tillgång på parkmark per invånare. I parkmarken har inräknats de parktyper vi kallar småpark, grannskapspark, stadsdelspark och (del av) rekreationsområde. Trafikgrönnytor och andra rena skyddsytor räknas inte in. I verkligheten är den här skillnaden ännu större eftersom de stadsdelar som har mest parkmark per invånare dessutom gränsar till rekreationsområden, som inte är digitaliserade och därför inte kommer med i beräkningen.

För att få något mått att relatera till har vi jämfört med Värnamo, som har ca 100 m² parkmark per invånare. I jämförelse med detta har alla Ljungbys stadsdelar utom Centrum och Villastaden gott om grönytor. Det är förmodligen inte meningsfullt att ställa upp en gräns för hur mycket parkmark per invånare man ska ha, eftersom det knappast går att skapa mer parkmark åt dem som har för lite.

Angränsande rekreationsområden

Eftersom Ljungby ligger mitt i en skogsbygd kan man säga att staden ligger mitt i ett stort rekreationsområde och att alla boende i Ljungby har enorma ytor till sitt förfogande. Men det är stor skillnad på skogens tillgänglighet på olika ställen. Den överväldigande majoriteten av skogspromenader görs på stigar och vägar, alltså inte i obanad terräng. Orienteringskartor finns för Ekebacksområdet och Kronoskogen, och den senare har flera markerade leder. Detta gör dessa områden mer tillgängliga än andra. Stadsdelarna Kungshög och Stensberg har både litet antal m² parkmark per invånare och dålig tillgång till rekreationsområden jämfört med de östra stadsdelarna. Vi föreslår att man satsar på skogarna väster om motorvägen genom att försöka komma överens med markägaren att få skapa stigar och att skogen ska skötas på ett sätt som gör den attraktiv för rekreation.

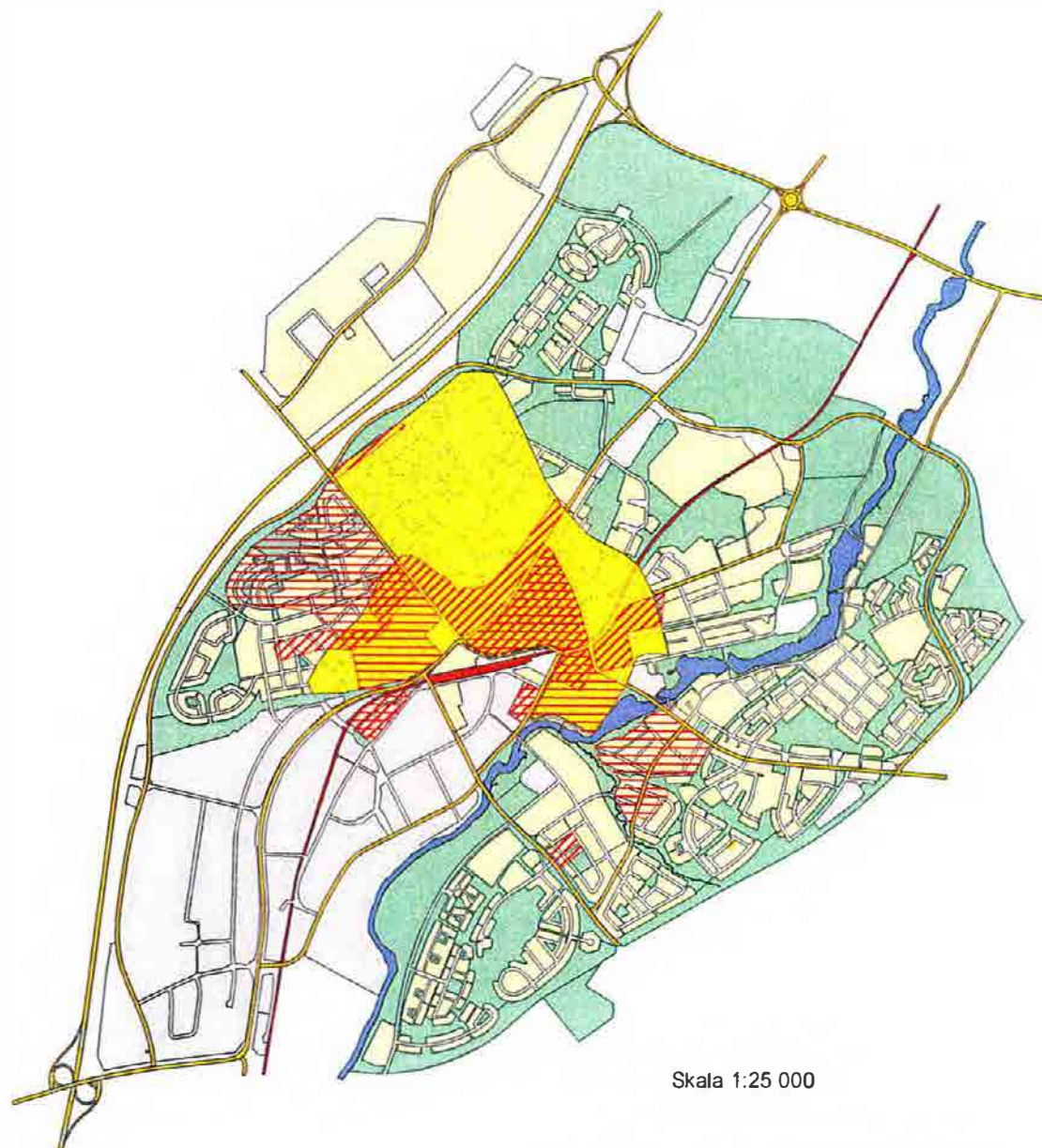
Bristområden

Med bostadsområde avses bostadsbebyggelse som inte uppfyller de mål för närhet till och storlek på parker som ställts upp, se sidan två. Bristar i dessa avseenden kan för många människor kompenseras av andra kvaliteter, såsom centralt läge och stora lummiga trädgårdar, men vid planering bör man beakta konsekvenserna för t.ex. barnens miljö.

- Bostäder med mer än 200 m till park större än 1 ha utan att korsa barriär
- Bostäder med mer än 500 m till park större än 5 ha utan att korsa barriär
- Bostäder med mer än 800 m till närströvsområde

Bostäder med mer än 200 m till park med anordnad lekplats, se temakarta barn.

- Bebyggelse
- Park
- Lagan
- Område där planarbete pågår
- Järnvägsområde
- Industrimark
- Genomfart

Skala 1:25 000

500 0 500 1000 meter

Definition av begrepp

Grönstrukturplanens uppbyggnad

Den här grönstrukturplanen är uppbyggd med hjälp av GIS, geografiskt informationssystem. Olika typer av grönytor har inventerats, och protokoll har fyllts i. Protokollen har matats in i databaser, som har knutits till ytor på den digitala (data-) kartan. Genom att klicka på en viss yta på datorns karta kan man få reda på hur denna yta klassificerats i de olika aspekter som ingår: parktyp, parkfunktion, parkkvaliteter o.dyl. Om man t.ex. är intresserad av en viss aspekt, så kan man få fram en karta som visar t.ex. alla parker med anordnade lekplatser. Observera då, att i systemet ligger att hela parken markeras, inte just den punkt där lekplatsen är placerad. I denna rapport presenteras olika kombinationer av aspekter på tematiktor, men det är möjligt att göra många andra kombinationer.

Grönstruktur

I *Grönstrukturens betydelse för användningen* förklaras begreppet så här:

Med 'grönstruktur' menas utbudet av grönområden i en enskild tätort, såväl till total sammanlagd yta som till antalet områden, var de ligger och fördelningen av dessa områden på skilda storlekskategorier. Det innefattar också kvaliteten på grönytorerna avseende hur dessa upplevs.

Stadsdel

Stadsdelsindelningen är gjord för detta projekt, och är inte officiell.

Barriär

Starkt trafikerad väg. Järnvägsområdet har också inräknats bland barriärer, eftersom den kan komma att bli mer trafikerad i framtiden om Europakorridoren byggs.

Park

Park = allmänt tillgänglig grönyta, vars läge gör den användbar för rekreation. En ren skyddszon vid vägar, som saknar andra funktioner, är inte en park. En park kan var helt och hållet anlagd (=kulturpark) eller ett stycke sparad natur som man har gjort mer eller mindre med (=naturpark). Vi har valt ordet park i stället för grönyta eller grönområde för att det är kort och låter trevligt, och samtidigt ger en förväntan om bra kvalité. Ordet grönyta utlovar knappast mer än en gräsyta.

Park = Allmänt tillgänglig grönyta

Alla allmänt tillgängliga grönytor är klassificerade i parktyp, parkfunktion, parkkaraktär och parkkvaliteter.

Parktyp

Parktyp är klassificering av parker enligt storlek och/eller läge.

Småpark

Småpark är en park som är mindre än 1 ha, men inte klassificerad som skydd mellan bostäder och väg eller del av rekreationsområde. Ibland är det en prydnadsplantering eller liten park med en lekplats, ibland är det en överbliven yta. För en så här liten yta kan stora träd vara en tillräcklig kvalitet.

Grannskapspark

Grannskapspark är en park som är 1-5 ha, men inte klassificerad som skydd mellan bostäder och väg eller del av rekreationsområde.

Stadsdelspark

Stadsdelspark är en park som är större än 5 ha, men inte klassificerad som skydd mellan bostäder och väg eller del av rekreationsområde.

Skydd mellan bostäder och väg

Ett grönområde som ligger som skyddsområde mot väg, men som samtidigt har betydelse för barns lek, som promenadområde e.dyl. Men denna yta är har inte samma värde som en park i ostört läge, och räknas inte med vid beräkning av tillgänglig parkyta per invånare.

(Del av) rekreationsområde

På kartan markeras grönyta som är planlagd, men i vissa fall är det planlagda området del av ett närströvområde utanför bebyggelsen, och det är en stor kvalitet att bostadsområdet gränsar direkt till ett större naturområde, utan någon väg emellan. Rekreationsområdena i Ljungby består av skog och/eller ett småskaligt odlingslandskap.

Parkfunktion

Parkfunktion talar om hur en park används eller skulle kunna användas. En park kan ha flera funktioner samtidigt.

Park för hela staden

En park som folk tar sig till även om den ligger ganska långt bort från dem, därför att parken erbjuder något unikt, eller en park som ses eller besöks av många därför att den ligger i stadens centrum.

Grönstråk för gång/cykel

Parkens huvudsakliga funktion är att vara gång- och cykelstråk.

Lek- och undervisningsområde för skola eller förskola

En park som ligger så nära en skola eller förskola att det är lätt att göra utflykter dit. Det är inte nödvändigt att man använder parken idag, det räcker att det är möjligt att använda den.

Viktig för vårdboende

En park som ligger så nära ett vårdboende att det är lätt att göra utflykter dit. Det är inte nödvändigt att man använder parken idag, det räcker att det är möjligt att använda den.

Möjlig plats för dagvattenanläggning

Större, relativt lågt liggande gräsyta där man skulle kunna göra en dagvattendamm eller översvämningssyta.

Begravningsplats

En begravningsplats har begränsat tillträde på så vis att ett värdigt uppförande förväntas, lek och picknick är inte tillåtet. Men för människor som söker stillhet och ro är särskilt äldre begravningsplatser med uppvuxna träd mycket fina promenadområden. Det finns ofta trevliga sittplatser.

Stor kulturhistorisk identitet

Parken har på olika sätt känslomässiga anknytningar för många Ljungbybor.

Parkkaraktär

Alla gör automatiskt distinktion mellan natur och kultur, och vi har behov av bägge typerna. En del av en park kan ha naturparks-karaktär och resten av parken kulturparks-karaktär, och då blir parken både naturpark och kulturpark i databasen.

Kulturpark

En kulturpark är tydligt anlagd av människor. Ofta är det klippta gräsytor med solitärträd.

Naturpark

En naturpark är en bit skog eller hagmark som sparats och blivit park. Det kan finnas ängsytor som slås en gång om året, men inte klippta gräsytor.

Parkkvalitéer – inventering av allmänt tillgängliga grönytor

För att en park ska fylla sitt syfte att ge god rekreation åt olika sorters människor så bör den ha vissa egenskaper, som här kallas parkkvalitéer. Ljungbys allmänna parker har alla inventerats, och i databasen har förts in om parken äger eller inte var och en av följande egenskaper.

Stora träd

Stora träd är en mycket stor kvalitet, oavsett om de står på kommunal eller privat mark. Nästan alla Ljungbys parker har stora träd.

Vattendrag

Vatten i form av bäckar, åar, sjöar eller hav är troligen det mest attraktiva elementet i miljön. Därför är de parker som ligger längs Lagan och längs Ulvabäcken mycket viktiga.

Kuperad terräng

Även en lätt böljande terräng är mer tilltalande för ögat än en helt plan yta. Ljungby har allmänt en kuperad terräng, så det gäller även de flesta parkerna. Stadsdelen Stensberg är ett undantag, där är nästan alla parker platta.

God runsbildning

Runsbildningar kan bestå av t.ex. häckar, gläntor, markens form eller stora solitärträd.

Acceptabel bullernivå

Bullernivån är subjektivt bedömd vid besök på plats.

För att en park ska ha en rekreativ effekt är det viktigt att den inte störs alltför mycket av t.ex. trafikbuller. För höga bullernivåer har parker längs E4:an och längs Märta Ljungbergsvägen, och även Hembygdsparken, som störs av stålgiuteriet.

Vindskyddat

Det finns vegetation som ger vindskydd. Eftersom det finns så många parker med stora träd i Ljungby så finns inte många vindpinade platser här.

Lekvänlig

Klätterträd, klätterstenar, snår att leka i, material som pinnar, stenar att bygga av, ”tolerant” omgivning, dvs ej krav på att det ska se städat ut. Om det går att bygga kojor, och kojorna får lov att finnas kvar en längre tid, är det ett tecken på att parken är lekvänlig.

Centrum och Brunnsgården saknar helt lekvänliga parker. Någon park i detta område bör förändras så att den blir lekvänlig.

Det här är ett exempel på en lekvänlig park.

Anordnad lekplats

En anlagd lekplats har inte bara en rent fysisk betydelse, utan det är också en signal till barn och föräldrar att man kan leka här. Den har en social funktion, för här finns en chans att träffa och lära känna andra.

En lekplats ska inte bara bestå av uppradade lekredskap, utan den ska samspela med omgivningen, som helst ska bestå av både lekvänlig vegetation och ytor att spela boll på. Soffor för de vuxna och gräsytor för picknickfilten hör också till. Dessa krav uppfylls sällan helt av Ljungbys lekplatser, men lekplatsernas kvalitet har inte bedömts i denna inventering.

Plats för bollspel

Avser plats för spontant, oorganiserat bollspel. Behöver inte vara anlagda bollplaner, det räcker med en öppen, någorlunda slät, klippt gräsyta. Ytor med högt gräs, som sällan slås, duger inte för bollspel.

Rikt växt- och djurliv

Det väsentliga är upplevelsen av t.ex. vårblommor och fågelkvitter, det behöver inte vara några sällsynta arter.

Eftersom en stor del av Ljungbys parker har naturparkskaraktär, så är det också gott om parker med ett rikt växt- och djurliv.

Årstidsaspekt/Blommor

Någon tydlig årstidsaspekt, t.ex. mycket blommor (träd, buskar, örter, lökar som blommor). I en naturpark kan det vara en rik vitsippsblomning och i en kulturpark kan det vara fält av scilla eller perennrabatter.

Villastadsdelar som saknar årstidsaspekter i sina parker kompenseras av trädgårdarnas blomprakt, men Centrum och Brunnsgården som mest består av flerfamiljshus, behöver få in mer blommor i parkerna.

Promenadväg

Vuxnas användning av parker är till stor del för promenader. Om parken ska kunna användas av så många som möjligt är det viktigt att det är lätt att ta sig fram.

En park må ha aldrig så vacker natur, så är den inte till så stor glädje om det inte finns någon lättframkomlig stig där. Inte endast rörelsehinder är utestängda från att kunna använda parken, för de flesta vuxna promenerar bara på någorlunda lättgångna stigar.

Det här är ett exempel på en perfekt promenadstig. Den är smal och slingrande och smälter bra in i naturen, men samtidigt är den tillräckligt bred och med tillräckligt fast underlag för att vara framkomlig för en rullstol. Här finns dessutom en soffa där man kan sätta sig och vila eller bara njuta av naturen.

Plats för solbad, picknick

I en park önskar man platser där man kan ligga och solbada eller ha picknick. Det ska vara attraktiva platser, och helst inte alltför utsatta av blickar från bebyggelse. I en skog söker man gläntor, i en öppen park söker man någon form av skydd, kanske närheten till ett stort träd. Man ska helst kunna välja mellan platser i sol och platser i den behagliga skuggan från ett träd.

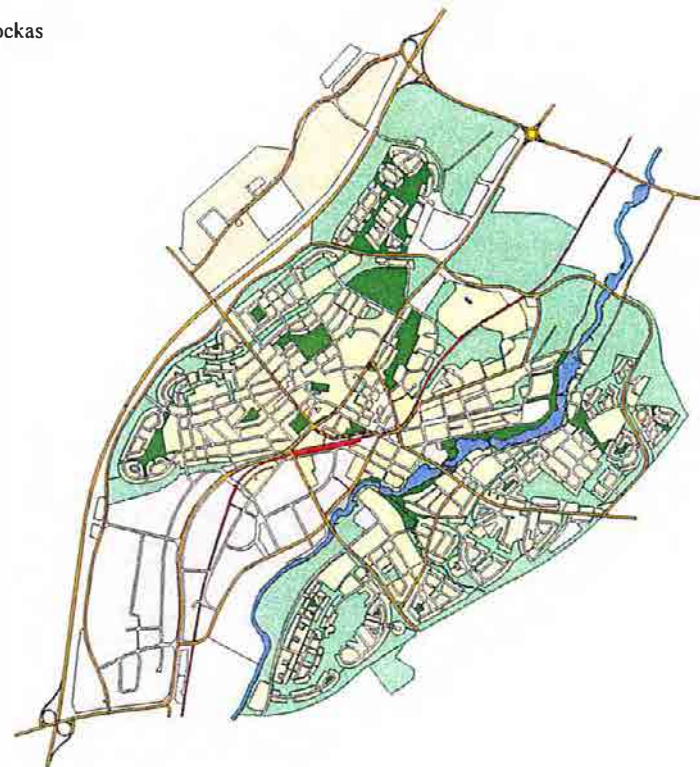

Attraktiva sittplatser

I alla parker behövs soffor i sol och i skugga, skyddade i ryggen, med utsikt över något vackert eller utsikt över folk i rörelse.

Kartan är ett exempel på hur inventeringsresultaten kan plockas fram i kartform.

- Park med attraktiva sittplatser
- Park som saknar attraktiva sittplatser

Skala 1:40 000

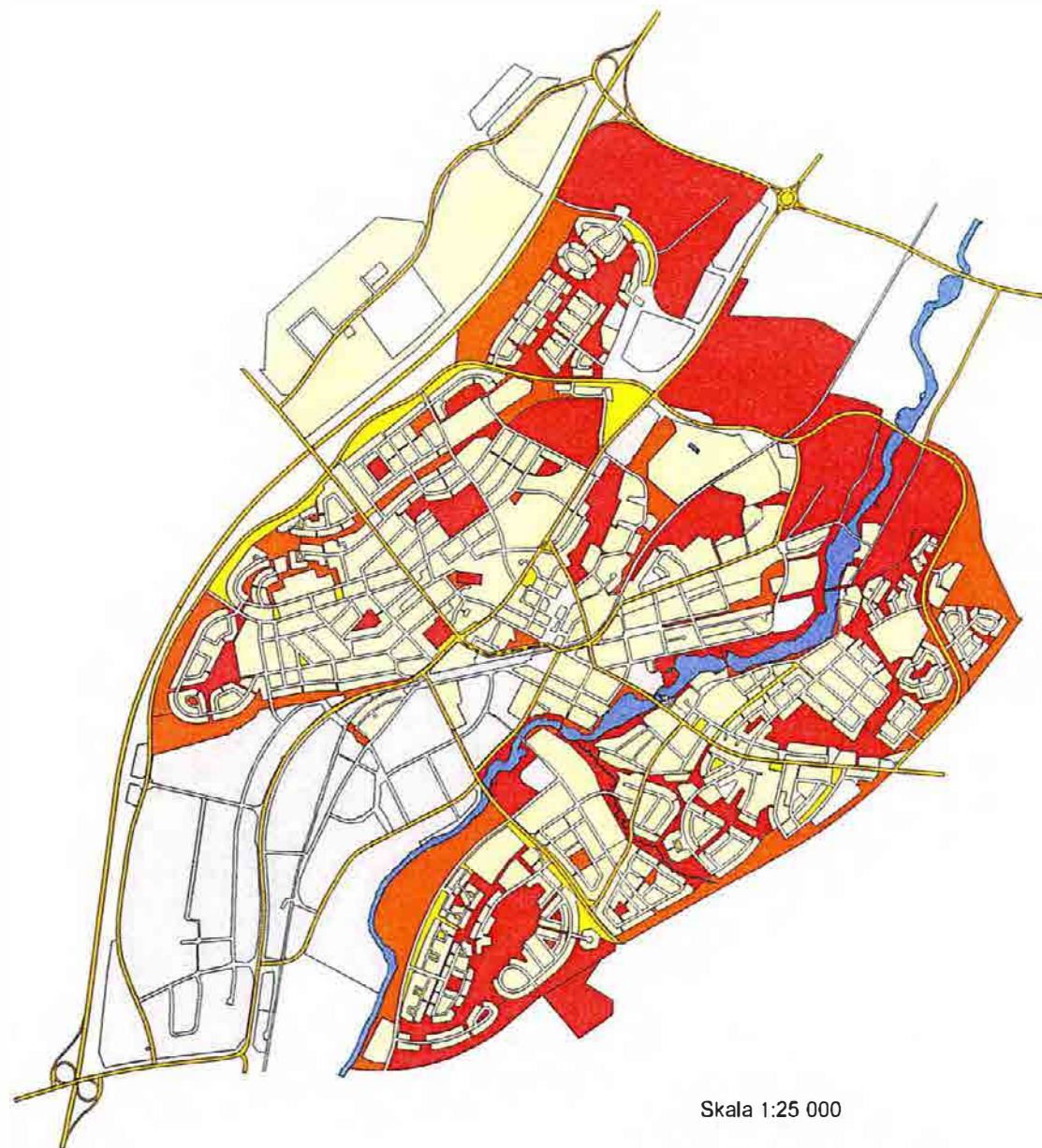
Kvalitetspoäng

För varje parkkvalitet som parken har får den en poäng. Poängen räknas samman, och kan bli totalt 14 stycken. Detta ger en mycket grov bedömning av parkerna, eftersom olika parametrar kan ha olika värde, men det ger ändå en viss jämförelse mellan stadsdelarna.

Stensberg, Centrum och Villastaden har både liten mängd parkareal per invånare och låga kvalitetspoäng, och detta motiverar en större satsning på parkerna i dessa stadsdelar.

Parker- kvalitetspoäng

	1 - 4
	5 - 7
	8 - 13
	Lagan
	Bebyggelse
	Järnvägsområde
	Genomfart
	Område där planarbete pågår
	Industrimark

Grönområden med begränsad tillgänglighet

Här avses de obebyggda delarna av tomter, t.ex. trädgårdar, gårdar vid flerbostadshus, skolgårdar, samt parkmark som inte kan användas p.g.a. sitt läge. Med begränsad tillgänglighet menas att allmänheten upplever tomternas grönska från gatorna, och att tillträde till tomten är begränsad till dem som t.ex. bor, går i skolan eller arbetar där.

Bostadsområden

Att promenera på gatorna och titta på hus och trädgårdar är ett komplement till parkerna, och har betydelse för vuxna människor, både yngre och äldre, rörelsehindrade och inte.

Rent visuellt ser småhusområden så mycket vackrare och mer harmoniska ut om träd sticker upp ovanför taklinjen. Nyare delar av Ljungby saknar nästan helt stora träd i trädgårdarna. Det kommer förmodligen heller aldrig att bli några stora träd där efter som tomterna är för små. Ljungbys äldre tomter har ganska många stora träd, men de står ofta i trädgårdarnas inre delar, och har därför inte så stor betydelse för gatubilden. Troligen sker också en gradvis utarmning av beståndet av stora träd. När hus byter ägare faller ofta något stort träd i trädgården, men man planterar sällan träd som kan bli stora. Stora träd på parkmark är desto viktigare.

Flerfamiljshusområden

En egen trädgård ger möjlighet till solbad och att ha trevliga sittplatser. Om man bor i lägenhet är man mer beroende av att dessa möjligheter finns i bostadsområdet eller i närliggande parker. Med vissa lysande undantag, är utemiljön vid flerfamiljshusen i Ljungby inte någon ersättning för en egen trädgård. Även marklägenheter i bostadsrättsform har i allmänhet en ganska torftig utemiljö.

Småhusområden

Småhusens trädgårdar har en ganska jämn kvalitet över hela Ljungby. Om de inte är alltför nyanlagda är de lummiga och trevliga.

Koloniområde

Kan tillföra mycket till omgivningen om det är tillåtet att promenera i koloniområdet. Ett instängslat koloniområde har sämre rekreativvärde för omgivningen än ett vanligt bostadsområde.

Idrottsplats

En instängslad idrottsplats som Lagavallen har naturligtvis värde för dem som utövar idrotter där, men för rekreation i allmänhet har den inte större värde än en inhägnad industritomt.

Skyddsområden och trafikgrönytor

Yta som inte är attraktiv att beträda, t.ex. yta mellan Ringvägen och E4, eller småytor i eller vid vägar. De har visuell betydelse, och kan ha betydelse för djur- och växtliv. Många av Ljungbys trafikgrönytor består av tall- och granskog och fungerar utmärkt för sitt ändamål. De döljer vägar och trafikplatser, de är gröna även på vintern, de ger vindskydd och de drar inga stora underhållskostnader.

Allé/trädrad

Allé eller trädrad i gatumiljö, har betydelse för stadsbilden.

Förskola

Klass 1	Naturmark/lekvänlig vegetation på stor tomt
Klass 2	Antingen halvbra tomt eller också som klass 3 men kompenserad av naturmark/lekvänlig vegetation i omedelbar anslutning
Klass 3	Torftigt utseende/alldeles för liten tomt

Skola

Klass 1	Mycket naturmark/lekvänlig vegetation tillgänglig för barnen
Klass 2	Vissa delar av tomten är bra med naturmark/lekvänlig vegetation, medan andra delar är ödsliga
Klass 3	Mest stora ödsliga gräs- eller hårdgjorda ytor

Vårdboende

Klass 1	Tomten har lummig trädgårdskaraktär med mycket blommor, trevliga uteplatser
Klass 2	Det finns fina inslag i utemiljön, men den är inte tillräckligt bra som helhet
Klass 3	Tomten ger ett kallt och ödligt intryck

Temakarta: Grönstruktur och biologisk mångfald

Tätt cykelvägnät

Den gröna strukturen består av både allmän parkmark och all annan icke bebyggd mark i tätorten. För den biologiska mångfalden spelar administrativa gränser ingen roll, men för människors utnyttjande av grönytor är tillgängligheten avgörande. Ljungby har fördelen av att ha ett tätt cykelvägnät, som till stor del följer parkerna. Det är mycket viktigt att man lätt kan passera stora barriärer. Det behövs fler tunnlar under E4:an. Vid eventuellt byggande av nya kringfartsleder bör man se till att passagerna ligger tätt så att inte rekreativområdena blir otillgängliga.

Trädgårdar bidrar till biologisk mångfald

Kulturväxter som t.ex. gamla sorter av trädgårdsväxter är en viktig del av den biologiska mångfalden. Villaträdgårdar innehåller ofta många arter av insekter och fåglar, och många av dess blommor är viktiga nektarkällor för fjärilar. Intill husväggar bildas ett bättre klimat än i omgivningen, och lökväxter som börjar blomma mycket tidigt där är värdefulla för humlor och bin, när det ännu inte finns så mycket föda på annat håll. Generellt sett är villaträdgårdarna i Ljungby mycket attraktiva och mer varierade än flerfamiljshusens tomter.

Gynna den biologiska mångfalden i parkerna

Kombinationen av trädgårdar med sin variation och parker med sina större ytor har stort värde för bl. a. fåglar. För att få fler fåglar bör man sätta upp fågelholkar i parkerna, behålla vildvuxna buskpartier och sätta ut fågelbord med vinterfodring. Platser med nässlor och kvarlämnad död ved gynnar fjärilar och insekter. Mer vatten i parkerna ger större biotopvariation.

Stor biologisk mångfald i och kring Ljungby

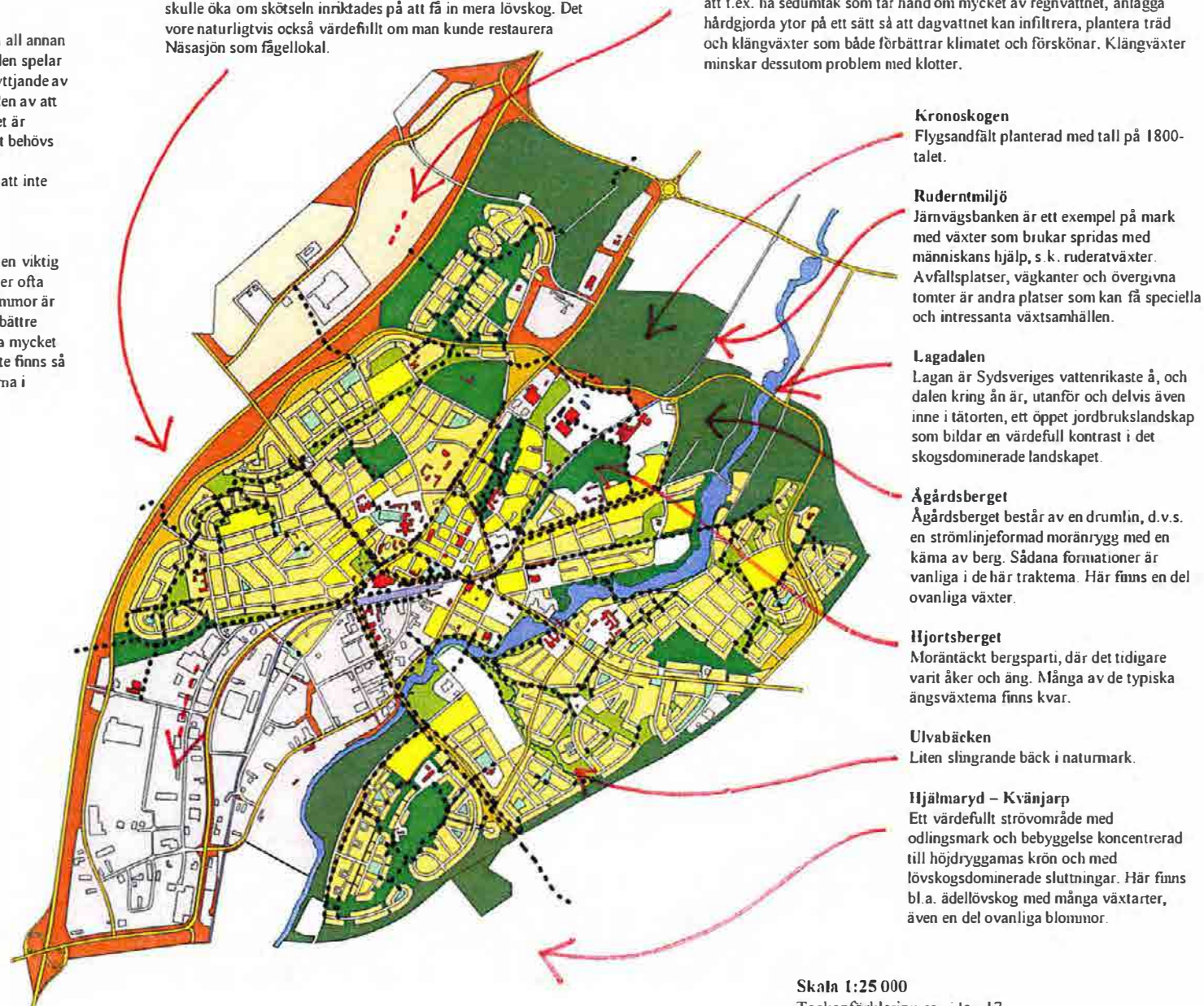
Ljungby stad har fina naturområden både insprängda i bebyggelsen och gränsande till staden, och några av dem beskrivs här. Naturområdena är alla mer eller mindre människopåverkade, och många, t.ex. ängs- och hagmark, är beroende av skötsel för att bibehålla eller få ett högt naturvärde. Det finns exempel på en rad olika naturtyper på gångavstånd från centrum, vilket är värdefullt för skolans naturundervisning. Flera naturstigar är anlagda av skolor.

Näsasjöområdet

Näsasjön var en särskilt värdefull fågelsjö fram till 1983, då en kanalrensning starkt reducerade detta värde. Området mellan Näsasjön och E4:an är huvudsakligen en ganska enförmig barrskog, vars värde för både biologisk mångfald och rekreation skulle öka om skötseln inriktades på att få in mera lövskog. Det vore naturligtvis också värdefullt om man kunde restaurera Näsasjön som fågellokal.

Industriområden kan göras mer biologisk värdefulla

Stora ytor består av industriområden, och mer byggs ut. Vid utbyggnad bör man kartlägga värdefulla träd och naturpartier, och försöka spara dem. Stora takytor och stora hårdgjorda ytor gör att mer eller mindre förorenat dagvatten leds bort. Det finns mycket man kan göra här genom att t.ex. ha sedumtak som tar hand om mycket av regnvattnet, anlägga hårdgjorda ytor på ett sätt så att dagvattnet kan infiltrera, plantera träd och klängväxter som både förbättrar klimatet och förskönar. Klängväxter minskar dessutom problem med klotter.

Kronskogen

Flygsandfält planterad med tall på 1800-talet.

Ruderntmiljö

Järnvägsbanken är ett exempel på mark med växter som brukar spridas med människans hjälp, s. k. ruderalväxter. Avfallsplatser, vägkanter och övergivna tomter är andra platser som kan få speciella och intressanta växtsamhällen.

Lagadalen

Lagan är Sydsvertiges vattenrikaste å, och dalen kring ån är, utanför och delvis även inne i tätorten, ett öppet jordbrukslandskap som bildar en värdefull kontrast i det skogsdominerade landskapet.

Ågårdsberget

Ågårdsberget består av en drumlin, d.v.s. en strömlinjeformad moränrygg med en kama av berg. Sådana formationer är vanliga i de här trakterna. Här finns en del ovanliga växter.

Hjortsberget

Moräntäckt bergsparti, där det tidigare varit åker och äng. Många av de typiska ängsväxterna finns kvar.

Ulvabäcken

Liten slingrande bäck i naturmark.

Hjälmaryd – Kvänjarp

Ett värdefullt strövområde med odlingsmark och bebyggelse koncentrerad till höjdryggarnas krön och med lövskogsdominerade slutningar. Här finns bl. a. ädellövskog med många växtarter, även en del ovanliga blommor.

Temakarta: Stadsbild och kulturell identitet

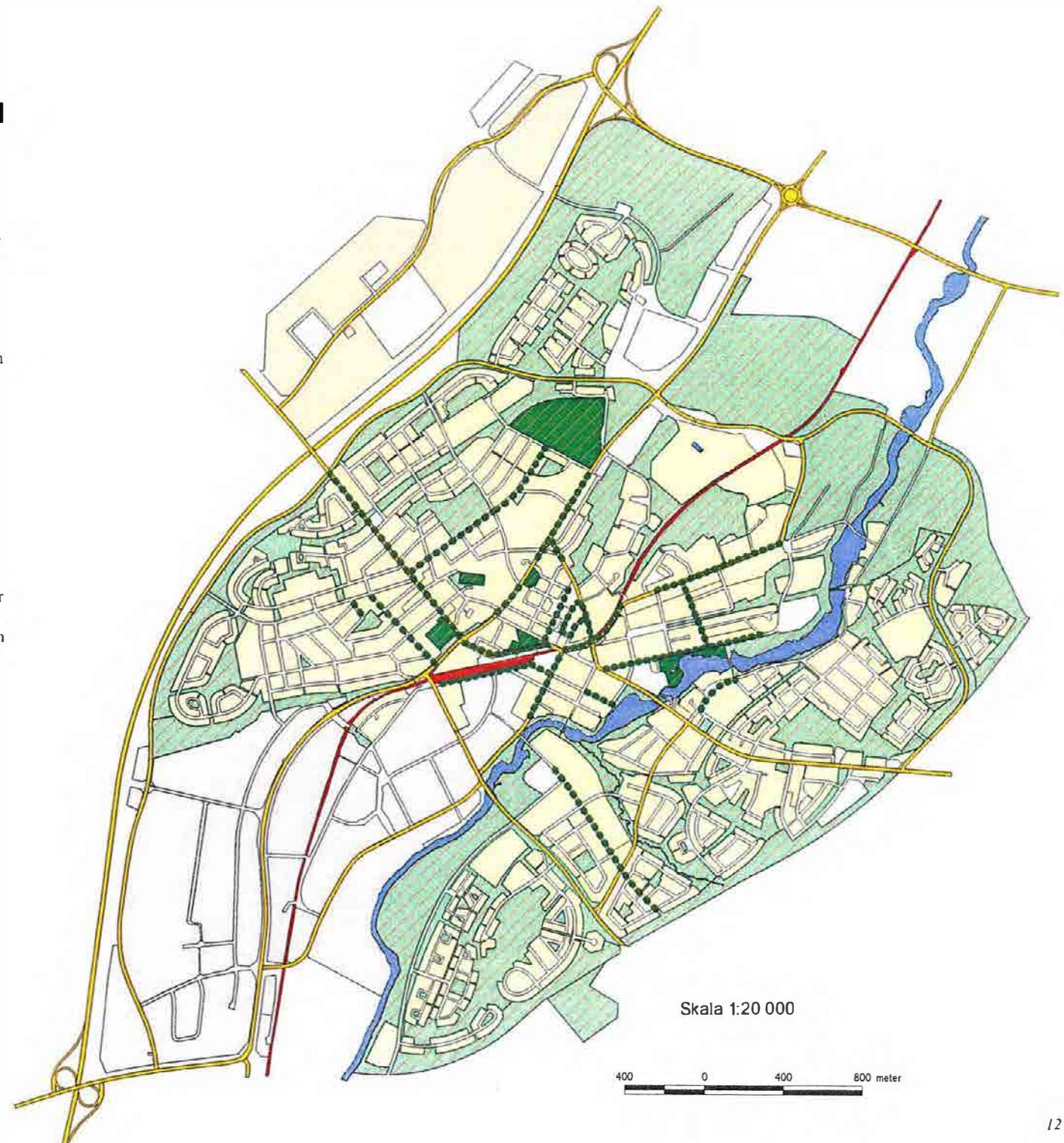
Alléer och stora träd har betydelse för stadsbilden. Lagan har stor betydelse både för stadsbilden, den kulturella identiteten och Ljungbys historieskrivning. Samma betydelse har den fornlämningsrika odlingsmark, som ligger längs Lagan, och som går in som kilar in i bebyggelsen.

Parker med stor kulturell identitet är parker som på olika sätt har känslomässiga anknytningar för många Ljungbybor. Det är kyrkogårdarna, Hembygdsparken, Gamla Torg, Järnvägsparken och Månsbacken.

Även andra mer svårångade faktorer kan ha betydelse för den kulturella identiteten. Dessa faktorer kan vara t.ex. platsen för majbål och midsommarfirande. För att stärka känslan för grannskapet skulle man kunna anvisa fler platser för majbål ute i parkerna. Det stora majbålet i Hembygdsparken kunde placeras på en flotte i Lagan för att skapa större visuell effekt och mindre brandfara.

Känsla av identitet kan skapas av att platsen där man bor har en positiv särprägel, något man kan vara stolt över. Många Ljungbybor kanske gläds över att det är mycket grönska och mycket natur där de bor. De flesta älskar naturen, och tycker om att ströva i skog och mark.

- Park med stora träd
- Park med stor kulturell identitet
- Alle/trädrad
- Parker
- Lagan
- Genomfart
- Område där planarbete pågår
- Industrimark
- Järnvägsområde
- Bebyggelse

Temakarta: Barn

Kartan kombinerar några av de viktigaste parametrarna för att ge en bild av parkernas kvalitet ur barns synvinkel.

Var barnen bor

Kartan visar att det bor barn överallt i staden, även i centrum, och därför behövs barnvänliga parker överallt. Föräldrar eller dagmamman med små barn, eller lite större barn på egen hand, tar sig inte så lätt längre sträckor, utan har behov av lekstråden på närmare håll.

Anordnad lekplats

På en lekplats kan man träffa andra barn och vuxna på ett annat sätt än i trädgården. Det är viktigt att lekplatser har kvaliteter även för medföljande vuxna, t.ex. sittplatser och picknickplatser. Barnen ska inte bara ha gungor, utan även gräs att springa på och snår att gömma sig i.

Plats för bollspel

Barn behöver plats för bollspel, men det räcker med en liten klippt gräsyta. I många parker sköts allt gräs som ängs- eller långgräsytor, d.v.s. det slås bara en gång per år.

Lekvänligt

Större barn behöver större ytor att röra sig på, de behöver också platser där man kan bygga kojor. För att bygga kojor behövs en plats där omgivningen tillåter att det ser "skräpigt" ut, och där kajan får vara kvar en längre tid. Det måste också finnas byggmaterial, som pinnar, grenar eller stenar.

- Fastighet där det bor ett eller flera barn i åldern 0-12 år
- Bostäder med mer än 200 m till park med anordnad lekplats, utan att korsa barriär
- Park med anordnad lekplats
- Park med plats för bollspel
- Lekvänlig park
- Övriga parker

Temakarta: Skola och förskola

Parkerna är ett viktig komplement till skolgården och förskoletomten.

Forskning har visat att daghemsbarn som leker mycket utomhus i naturmark får bättre motorik och koncentrationsförmåga än barn på en liten förskoletomt med mycket lekredskap, men inga buskage att krypa in i.

De västra och centrala stadsdelarna har både mindre parktyper och ur dessa aspekter sämre kvalitet på sina ytor än de östra stadsdelarna. I stadsdelen Hjortsberg finns fina naturstigar i flera parker, och de används för naturundervisning.

Fastighet där det bor ett eller flera barn i åldern 0-12 år

Temakarta: Äldre

Gamla mår bättre och får bättre koncentrationsförmåga om de får vistas utomhus en stund varje dag. Många undersökningar visar att aktivitet är en mycket viktig faktor för äldres hälsa.

Promenader är en aktivitetsform som är lämplig för och uppskattad av många, och för att stimulera till promenader är det viktigt med vackra omgivningar och bra gångvägar. En aldrig så vacker park är inte till tillräcklig nytta om den inte är framkomlig. För att parker ska vara tillgängliga för så många som möjligt bör det finnas släta gångvägar som inte är för branta, armstödsförsedda soffor på inte alltför långa avstånd, sittplatser så man kan välja sol eller skugga, känner skydd i ryggen och har en trevlig utsikt över blommor eller folk som rör sig. Att se och träffa andra människor är ofta viktigt för äldre. Serveringar är mycket uppskattat om det finns.

Minimistandard för en gångväg är att den ska vara meterbred och ha en packad yta av stenmjöl. Helst ska det finnas gångvägar utan cyklister och inlinesåkare.

Kartan visar att det bor äldre överallt i staden, därför behövs överallt faktorer som stimulerar äldre till att promenera. Det är mycket stor brist på attraktiva sittplatser. Stadsdelen Hångers har stor brist på promenadvägar i parkerna. Saknaden efter ett sammanhängande promenadstråk längs Lagan är stor.

Antalet äldre i stadens centrala delar är större än vad kartan ger intryck av, eftersom det endast är en blå punkt per fastighet, även om det är ett flerfamiljshus eller ett vårdboende med många över 70 år.

- Fastighet där det bor en eller flera personer äldre än 70 år
- Park med promenadväg
- Park med attraktiva sittplatser
- Övriga parker

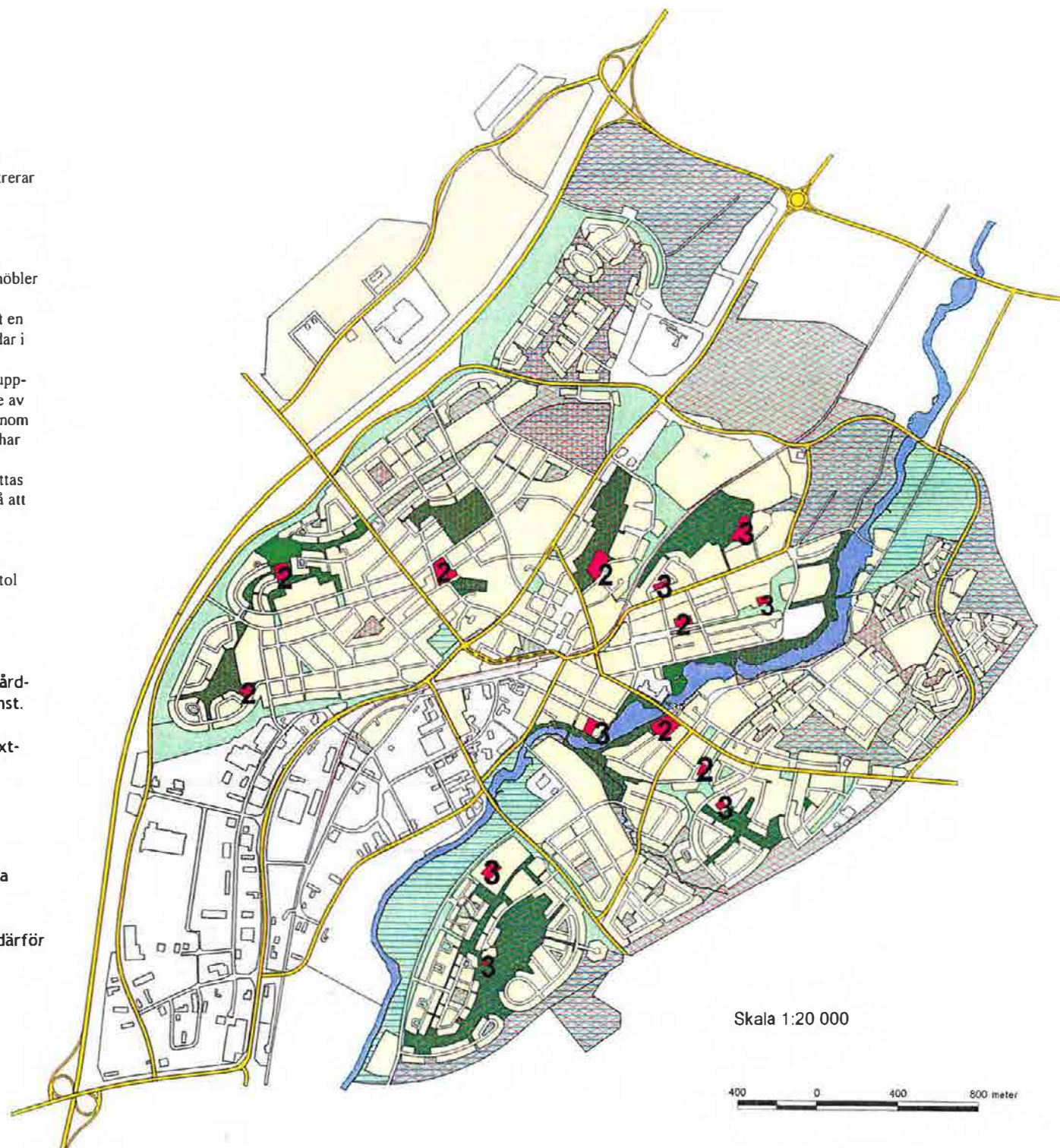
Temakarta: Vårdboende

Både äldre och yngre handikappade kan bo i vårdboende, men vanligen är det gamla människor, och denna temakarta koncentrerar sig på de äldres behov.

Ofta ser man direkt att det är någon form av vårdboende eller gruppboende man har framför sig, därför att tomtemarken är påfallande torflig. Inomhus möblerar man med äldre typer av möbler för att det ska kännas hemtamt, men när det gäller trädgården glömmer man bort detta. Äldre människor har förmodligen haft en trevlig lummig trädgård tidigare i sitt liv, eftersom alla trädgårdar i Ljungby ser ut på det viset, men vårdboendetomterna ser ofta ödsliga och torfliga ut. I själva verket behöver de som bor i grupp- bostäder en särskilt trevlig utemiljö, eftersom de är så beroende av den nära omgivningen, både för att vistas i, och för att se ut genom fönstren. Något som bör särskilt betonas, är den glädje många har av att se småfåglar utanför fönstret, och detta kan man främja genom att ordna fågelbad, fågelbord och busksnår som uppskattas av fåglar. Blomsterrabatter bör inte läggas intill fasader, utan så att de kan ses inifrån.

Parkerna är ett komplement till tomten, som de gamla besöker tillsammans med vårdpersonal. Många av de gamla sitter i rullstol eller går med rullator, vilket gör att gångvägarnas släthet och lutning är avgörande för möjligheten att besöka parken.

- **Vårdboende**
Klassificering av kvalitén hos utemiljön vid vårdboende i klass 1-3, där 1 är bäst och 3 är sämst.
- **Park med både årstidsaspekter och rikt växt- och djurliv**
- **Park som både är vindsyddad och har acceptabel bullernivå**
- **Park med både promenadväg och attraktiva sittplatser**
- **Park som ligger nära ett vårdboende, och därför är särskilt viktig för detta boende**
- **Övriga parker**

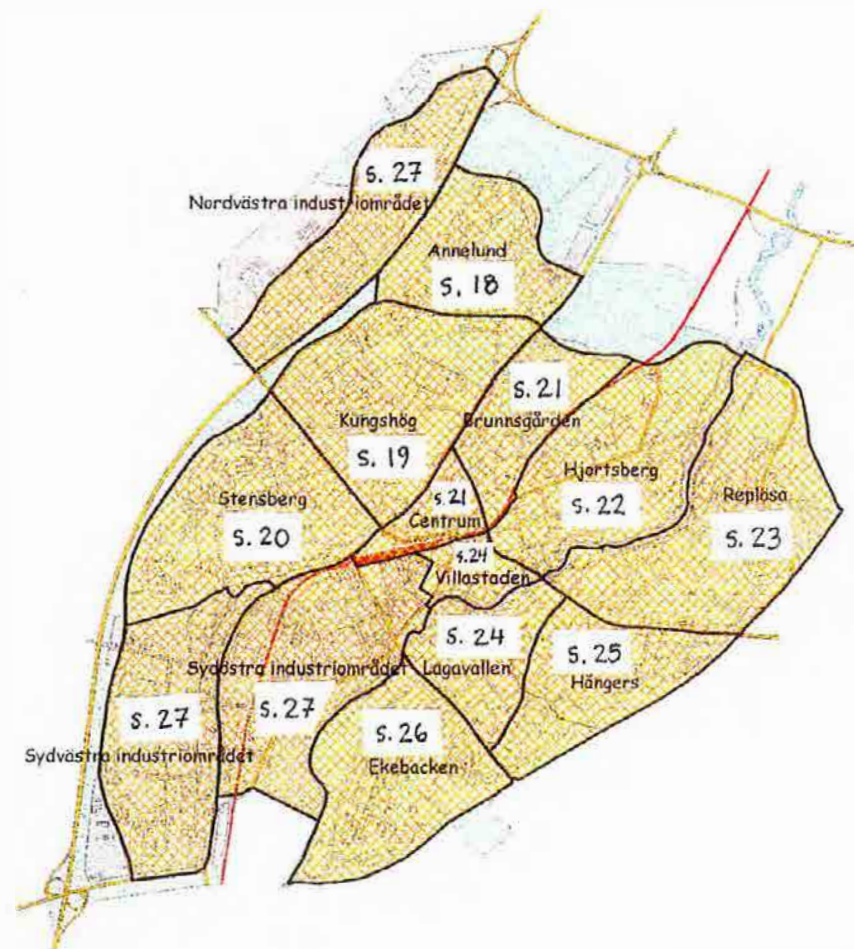
Beskrivning av stadsdelarna

På följande sidor beskrivs de olika stadsdelarnas brister och förtjänster beträffande grönstruktur. Förslag ges på förändringar av parker, med utgångspunkt från temakartorna.

Det är stor skillnad mellan olika stadsdelar på tillgång till parker och rekreationsområden. De delar som har mest parker har också bäst tillgång till rekreationsområden.

Teckenförklaring till: stadsdelskartorna temakarta grönstruktur

- Gång- och cykelväg
 - Offentliga byggnader
 - Lagan
 - Genomfart
 - Järnvägsområde
 - Område där planarbete pågår
 - Industrimark
 - Institutioner**
 - Förskola
 - Skola
 - Skola/resurscentrum
 - Vårdboende
 - Parktyp**
 - Del av rekreationsområde
 - Stadsdelspark
 - Grannskapspark
 - Småpark
 - Skydd ml n bostad och väg
 - Skyddsområde
 - Bostäder**
 - Flerfamiljhus
 - Småhus
- Klassificering av utemiljö:
Klass 1-3, där 1 är bäst och 3 är sämst

Annelund

413 m² parkmark per invånare.
696 invånare.

Villaområde byggt under 1970- och 1980-talen. Villor med varierande utformning, samt grupphus. Ett av få områden i staden med höjdskillnader. Gott om grönytor, som dessutom har stor variation och innehåller de flesta kvaliteter man kan önska. Vissa delar är bullerstörda från väg E4.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Kungshög

151 m² parkmark per invånare.
1890 invånare.

De två kyrkogårdarna räknas in i parkytan, eftersom de på många sätt ger samma kvaliteter som en vanlig park, men för barn är de inte användbara. Om kyrkogårdarna räknas bort sjunker andelen parkmark per invånare mycket.

Blandad bebyggelse med ett centralt placerat naturområde (kring vattentornet). Villor, radhus och hyreshus i mycket varierande åldrar. **En stadsdel med lite grönytor, som dessutom saknar angränsande rekreationsmark.** För att komma ut i skogen måste man passera genom nordvästra industriområdet.

Gatorna är breda och raka. Tomterna har en hel del stora träd, men är för övrigt inte så intressanta. Kungshögsskolan har en del mycket fina partier, men är för övrigt en stor stenöken. Barnen är de som kommer mest i kläm.

Här är bullerstört från E4:an. Sätt upp bullerplank mellan grönyta och väg. Det skulle förbättra för bostäderna och göra grönremsorna mycket mer användbara för både lek och promenader.

Kungshögsparken är viktig för förskola, skola och vårdboende. Den är stadsdelspark, men är liten till ytan och innehåller inte alla de funktioner man önskar av en stadsdelspark. Den är mera ett stycke natur, visserligen vacker, men innehåller inte tillräckligt fina sol- och picknickplatser och inte några attraktiva sittplatser. Lekplatsen har inte tillräcklig kvalitet för sitt läge. Kungshögsparken har behov av gläntor med klippt gräs och av en förändring av lekplatsen.

Gör en trevlig gång- och cykelväg genom nordvästra industriområdet, så att man skapar en trevlig väg ut i skogen. I skogen bör man göra markerade promenadslingor.

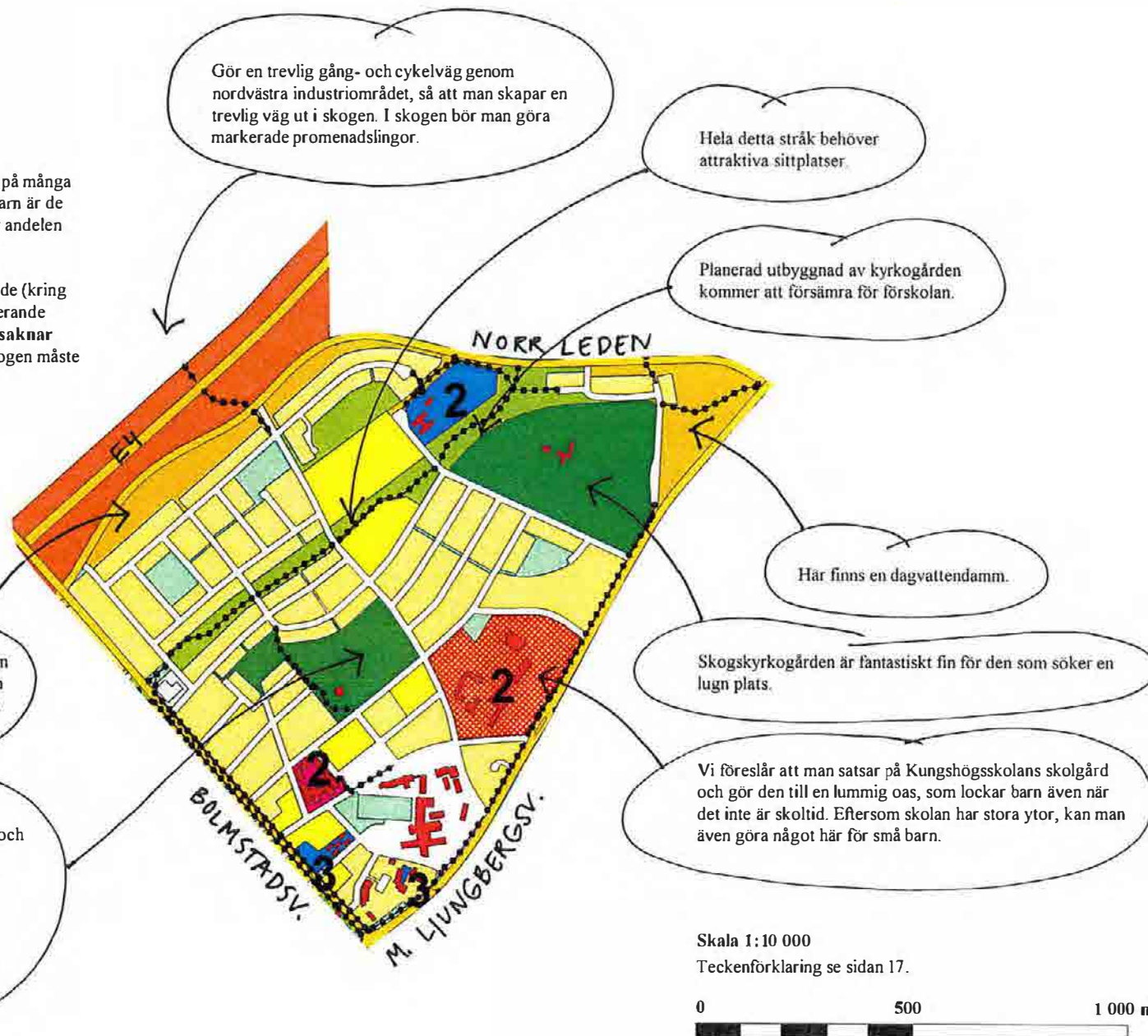
Hela detta stråk behöver attraktiva sittplatser.

Planerad utbyggnad av kyrkogården kommer att försämla för förskolan.

Här finns en dagvattendamm.

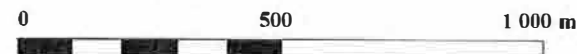
Skogskyrkogården är fantastiskt fin för den som söker en lugn plats.

Vi föreslår att man satsar på Kungshögsskolans skolgård och gör den till en lummig oas, som lockar barn även när det inte är skoltid. Eftersom skolan har stora ytor, kan man även göra något här för små barn.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Stensberg

108 m² parkmark per invånare.
21 61 invånare.

Området domineras av äldre villor omgivna av stora tomter med kraftig växtlighet. Generationsskifte är genomfört, vilket ger området stabilitet. Denna stadsdel är inklämd mellan väg E4 och industriområden, och den har bara små grönytor till sitt förfogande. Kombinationen av stora träd i trädgårdar och på parkmark ger ett grönt och trevligt intryck. Eftersom här finns relativt lite parkmark bör man inte förtäta bebyggelsen. Man bör varken dela tomter eller ta parkmark i anspråk för bebyggelse.

Det finns många bra promenadvägar i parkerna, men det behövs attraktiva sittplatser.

Det som mest liknar en stadsdelspark är Rönnäsparken, som består av en klippt gräsplan och jättestora ytor med högt gräs. Den har stor betydelse för förskola, skola och vårdboende och därför har den stort behov av upprustning. Det behövs bullerplank mot vägen, dels mot bullret från E4:an och dels för att vuxna ska våga låta barnen springa fria i hela parken. Här behövs nya träd och snår att leka i, fler ytor där gräset klipps och attraktiva sittplatser.

Gamla Torg är en plats som är viktig för hela staden och ett ansikte utåt för Ljungby. Här är mycket trevligt med vårdshuset och de andra vackra gamla husen, men tyvärr mycket bullerstört. Ersätt trafikljuset med en rondell för att få jämnare och därmed tystare trafik. Gör en stor fontän i rondellen – Ljungby är ju vattnets stad!

Eftersom Gamla Torg ligger i stadens centrala delar där det är mycket ont om parkmark och det dessutom ligger ett par daghem med mycket små tomter i närheten (i stadsdelen Kungshög), så är denna park mycket viktig för små barn och deras vuxna. Rusta därför upp lekplatsen och sätt soffor strategiskt intill den. För övrigt är parken trevlig med stora träd, blommor och gräsmattor för picknickfilten.

Här är bullerstört från E4:an. Sätt upp bullerplank mellan grönyta och väg. Det skulle förbättra för bostäderna och göra grönremsorna mycket mer användbara för både lek och promenader.

Det här är en viktig park för förskola, skola och vårdboende. Parken består av tallar och gräsytor. Det behövs kortklippta gräsytor att spela boll på och det behövs snår att leka i.

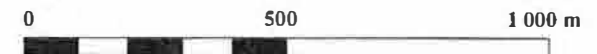
Här finns skog som bara kan nås via två tunnlar under E4:an. Gör markerade promenadslingsor i skogen.

Det här är den största parken i stadsdelen, men den upplevs som ett rent gång- och cykelstråk. Gallra i skogen så att den blir mer användbar.

Sätt ut soffor vid den välbesökta boulebanan framför Gamla Torg.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Centrum och Brunnsgården

Centrum har 13 m² parkmark per invånare.
1094 invånare.

Brunnsgården har 124 m² parkmark per invånare.
1070 invånare.

Centrum och Brunnsgården sammanräknade har 68 m²
parkmark per invånare och totalt 2164 invånare.

Bägge stadsdelarna består av centrumbeskyddelse från 1950-
talet som förtätats. Det är till övervägande del flerfamiljshus,
vars utemiljö inte är särskilt bra. Varken på tomtmark eller
parkmark finns särskilt mycket blommor eller andra
årstidsaspekter. Längre ut från centrum övergår området i
industri- och skolområde. Brunnsparken är centralt placerad i
området.

Centrum är litet och omgivet av starkt trafikerade gator.
Man får anta att de som bor i centrum accepterar att de inte
har tillgång till stora grönytor, eftersom det har andra
kvaliteter att bo centralt. Men det är viktigt att verkligen satsa
på att skapa hög kvalitet på de små parkytor som finns i
centrum.

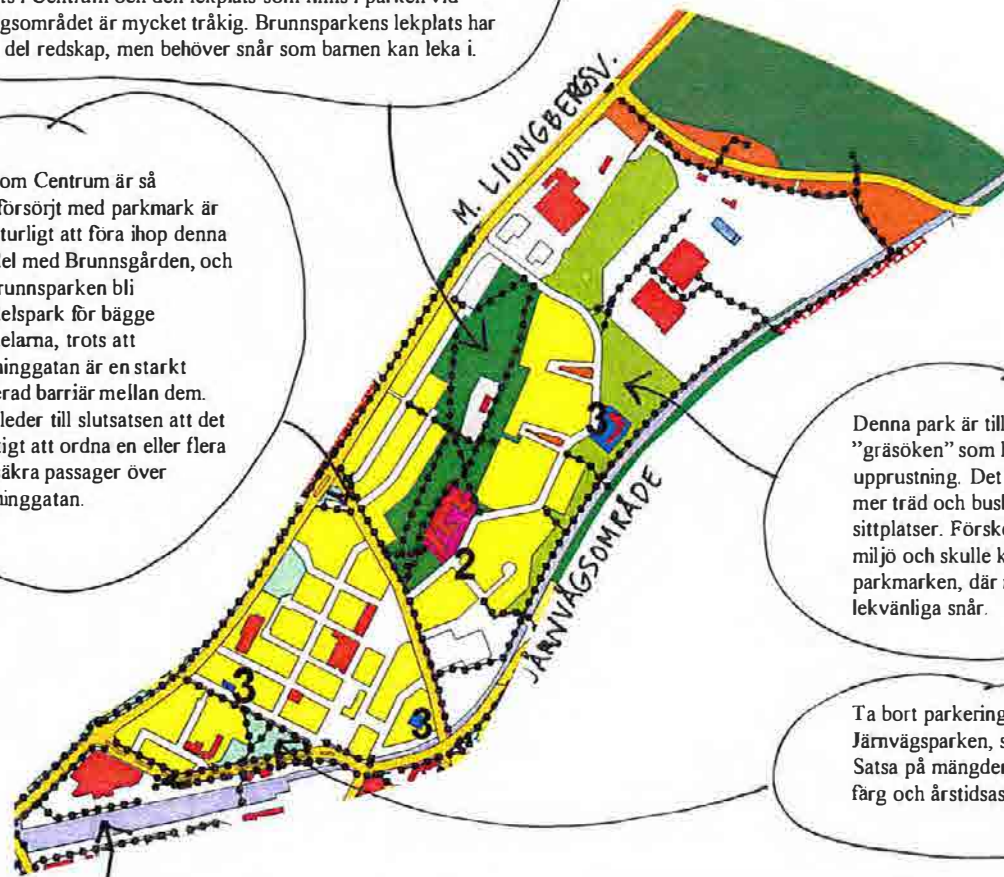
Gör ett blickfång för alla de trafikanter
som passerar Månsabacken. För att
associera till Ljungby som vattnets stad
kan man plantera ett stort hav av blå
scilla som blommor tidigt på våren.

Brunnsparken har goda förutsättningar med fin kupering och
trevligt inramad av bebyggelse. Det som saknas är årstids-
aspekter, så plantera gärna lökväxter och perenner, t. ex. i
anslutning till dagvattendammen, som inte är särskilt rolig.
Lekplatsen i Brunnsparken har betydelse för hela Centrum och
hela Brunnsgården, eftersom det inte finns någon anordnad
lekplats i Centrum och den lekplats som finns i parken vid
järnvägsområdet är mycket tråkig. Brunnsparkens lekplats har
en hel del redskap, men behöver snår som barnen kan leka i.

Eftersom Centrum är så
underförsörjt med parkmark är
det naturligt att föra ihop denna
stadsdel med Brunnsgården, och
låta Brunnsparken bli
stadsdelspark för bägge
stadsdelarna, trots att
Drottninggatan är en starkt
trafikerad barriär mellan dem.
Detta leder till slutsatsen att det
är viktigt att ordna en eller flera
trafiksäkra passager över
Drottninggatan.

Översiktsplanen anger eventuellt framtida bostadsområde här. Om
detta förverkligas så bör man ta hänsyn till bristen på parkmark i
centrum genom att avsätta en del av detta område till en park med
mycket hög kvalitet.

Brunnsgården ligger inklämd mellan stora vägar och
järnvägsområdet, som visserligen inte är någon stark
barriär idag, men som kan bli det i framtiden.

Denna park är till största delen en tråkig
”gräsöken” som har stort behov av
upprustning. Det behövs mer variation,
mer träd och buskar samt attraktiva
sittplatser. Förskolan har en rätt torftig
miljö och skulle kunna få en större del av
parkmarken, där man borde göra rejäla,
lekvänliga snår.

Ta bort parkeringsplatserna i
Järnvägsparken, så den blir lite större.
Satsa på mängder av lökväxter för att få
färg och årstidsaspekter.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Hjortsberg

219 m² parkmark per invånare.
1957 invånare.

Flerfamiljshus, typiska för 1950- och 1960-talen, dominerar. Två höjder, Hjortsberget och Ågårdsberget, finns i området.

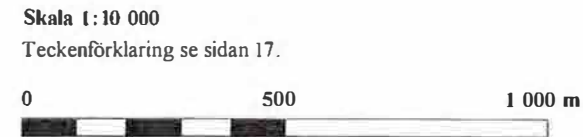
Hjortsberg har mycket fina förutsättningar med både mycket parkmark och hög kvalitet på den, samt naturligtvis sitt fina läge intill ån. I parkerna finns fina naturstig för skolorna.

Hjortsbergsparken är en mycket trevlig park, men den är också mycket kuperad och saknar gångvägar som kan användas av rörelsehindrade personer. Här bör man studera möjligheten att anordna en gångstig som kan användas vid utflykter från det vårdboende som ligger i parken.

Utmed ån går en mycket trevlig promenadstig

Gör en sammanhängande promenadväg utmed ån, så att man slipper gå på gatan. Det är trevligt med de gamla byggnaderna i Hembygdsparken och att ha ett kafé i en park är en mycket stor kvalitet. Centralt läge, fantastiskt läge intill ån, ett kafé – varför inte utveckla denna park till en paradpark med fina perennplanteringar? Tyvärr är parken störd av buller från stålgiuteriet.

Replösa

300 m² parkmark per invånare.
1904 invånare.

Det här är en stor stadsdel med både äldre och nyare bebyggelse. Villor och grupphus från 1940- till 1990-talet klättrar upp på höjden öster om staden. Tydliga årsringar kan utläsas i bebyggelsen. **Här finns mycket parkmark och dessutom läget intill Lagan, som är en av de finaste kvalitéerna här.** Tyvärr kan man inte överallt komma ner till Lagan, därför att det finns en del privata strandtomter. Kanske bör kommunen skaffa sig förköpsrätt för mark intill ån. Den mark kommuner redan äger vid ån är mycket viktig att behålla i kommunal ägo.

Detta är ett viktigt stråk utmed Lagan, men det är lite tråkigt idag. Kanske kan man göra gatan smalare och grönytan bredare, och skapa en gångväg inne på grönytan. Parksoffor behövs också.

Det finns ingen riktig avgränsning mot de privata trädgårdarna och därför får man här en känsla av att befinna sig på privat mark. Sätt en rad med buskar i tomtgränsen för att "markera revir", så att allmänheten kan utnyttja parkmarken utan att behöva känna sig som inkräktare.

Denna strandtomt kommer att vara viktig för det planerade koloniområdet, både för tillgång till bevattningsvatten och för trevnadens skull.

Här är det till största delen jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig, även om det är trevligt med åkrar som går som in en kil i staden. Det går inte att komma nära Lagan här. Här är det möjligt att lägga bostadsbebyggelse på en del av marken, om man sparar ett parkstråk utmed Lagan.

Planerat koloniområde. När och om det förverkligas, så bör man sträva efter ett område som är öppet för besökare att ströva runt i och beundra blommor och grönsaker.

Denna del skulle, om den inte var så liten, bilda en egen stadsdel, eftersom den avgränsas av ringleden. Grönytorna har stor betydelse, men de består mest av tät skog som inte känns så inbjudande när det inte finns några tydliga stigar. Här är stort behov av markerade promenadslingor.

Viktig park, eftersom här ligger två förskolor.

Blåstabacken består av lekvänlig skog och här finns en stor pulkabacke. Det är viktigt att öka tillgängligheten för äldre med hjälp av gångvägar och parksoffor.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Villastaden och Lagavallen

Villastaden har 42 m² parkmark per invånare.
487 invånare.

Lagavallen har 159 m² parkmark per invånare.
666 invånare.

Sammanräknade har Villastaden och Lagavallen 110 m² parkmark per invånare och totalt 1153 invånare.

Äldre villabebyggelse – kulturstad – norr om ån, villastad och flerfamiljshus från 1950- till 1970-talet söder om ån. Området delas av Lagan och Ulvabäcken.

Villastaden har mycket litet parkmark per invånare, men ett fint läge intill ån och intill centrum. Parkerna på andra sidan Lagan är lätta att nå och har betydelse för stadsdelen Villastaden, och därför är det naturligt att föra ihop dessa stadsdelar. Villastaden har stora, fina trädgårdar, och detta är viktigt att bibehålla, så man bör absolut inte tillåta att tomter delas här.

Lagavallen har tillsynes gott om parkmark, men en mycket stor del av ytorna kräver stövlar och vandringskäpp när man besöker dem. Det behövs alltså promenadvägar och sittplatser.

Rusta upp här – det ser skräpigt och ödsligt ut. Norra delen av idrottsplatsen består av en ödlig grusplan. Grusplanen används mycket vintertid, den är en av få planer som spolas, men man bör utreda hur stor den behöver vara, och göra i ordning marken runt den till en trevlig park. Mark i centralt läge intill Lagan får inte se ut på det här sättet!

Här finns planer på bostadsbebyggelse. Det är viktigt att lämna ett obebyggt parkstråk längs Lagan, och att göra detta lättillgängligt och användbart.

Större delen av idrottsplatsen Lagavallen är inhägnad och saknar värde för ”vanlig” rekreation. Södra delen av idrottsområdet är ännu inte inhägnad, men det finns planer på att göra det. Lagavallen räknas inte in i allmänt tillgänglig parkmark. Ur grönstruktur-synpunkt kan man gärna bygga bostäder här, om en del av marken sparas som parkmark.

Med tanke på parkens centrala läge och betydelse för hela staden, samt att det finns så lite parkmark i denna stadsdel, så behöver denna park rustas upp till en högre klass. Det behövs attraktiva sittplatser, mera intensiv skötsel och kanske perennplanteringar.

Det är mycket viktigt att skapa en sammanhängande gångväg längs Lagan. Här är en svår passage, men man kan kanske bygga någon form av kaj förbi husen.

Dessa parker är viktiga för förskolor, skolor och vårdboenden även i kringliggande stadsdelar. Ulvabäcken med omgivning är mycket vacker, så gör en promenadväg med attraktiva sittplatser utmed bäcken, så alla kan njuta av den.

Här finns en ny detaljplan där området är utlagt för idrottsändamål. Eftersom det är så lite parkmark här, när man räknar in Villastaden, så är det tveksamt att ta denna mark i anspråk för ännu fler idrottsplaner. Istället bör parken göras mer användbar med hjälp av stigar och med bättre skötsel.

Viktig förbindelse mellan förskola och park.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Hångers

225 m² parkmark per invånare.
999 invånare.

Villastad från 1920- till 1970-tal, med insprängda grönytor. Stadsdelen har mycket parkmark per invånare, men om den planerade ringleden byggs kommer kontakten med det närliggande rekreationsområdet att försämrast, och remsan mellan bostäderna och vägen kommer att upplevas som skyddsområde i stället för en del av rekreationsområdet. Andelen parkmark per invånare kommer då att sjunka avsevärt.

Den här stadsdelen har stor brist på promenadvägar och attraktiva sittplatser. Parkerna har inte särskilt mycket årstidsaspekter, men det kompenseras av villaträdgårdarnas mångfald.

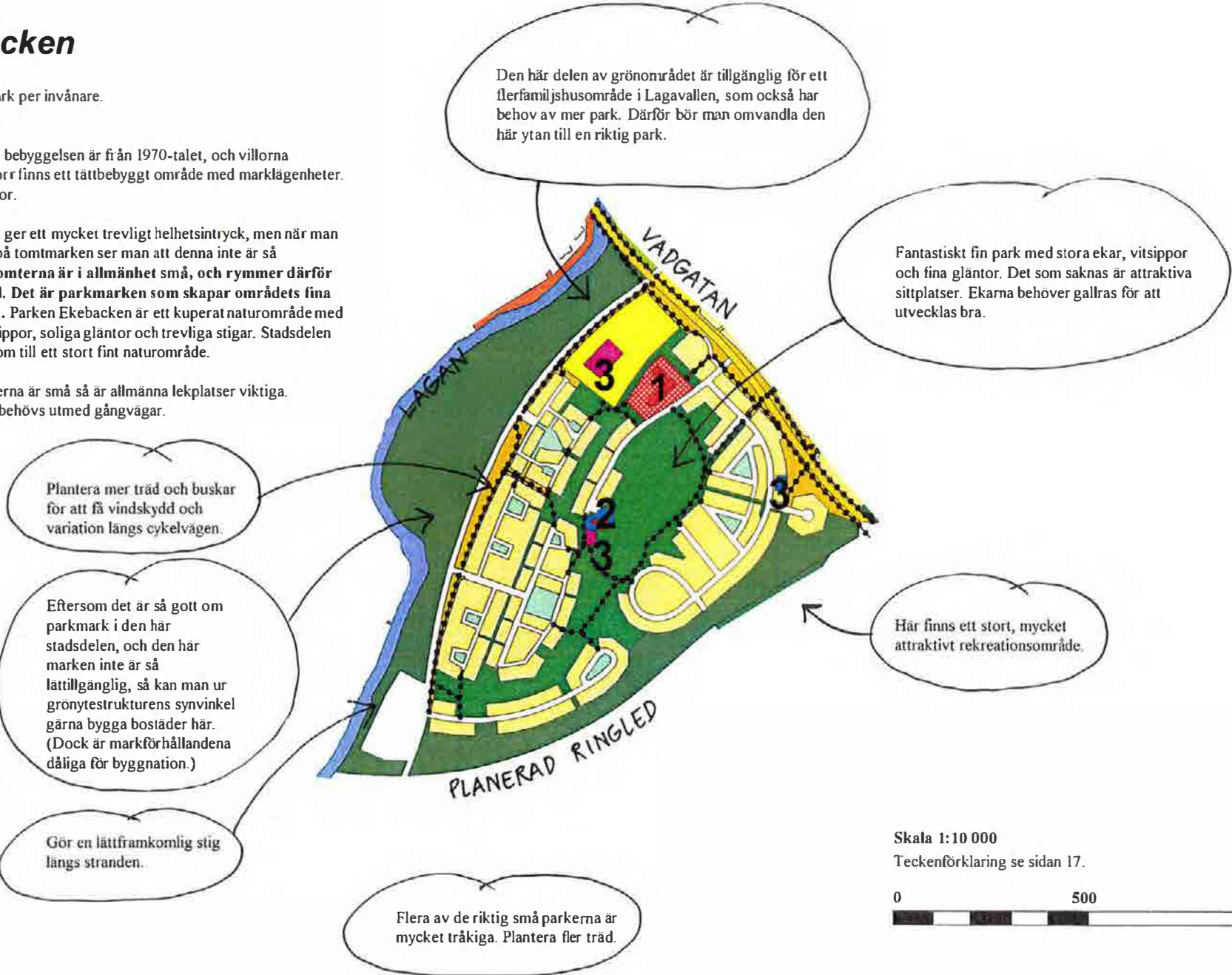
Ekebacken

365 m² parkmark per invånare.
1363 invånare.

Huvuddelen av bebyggelsen är från 1970-talet, och villorna dominerar. I norr finns ett tättbebyggt område med marklägenheter. Mycket grönytor.

Denna stadsdel ger ett mycket trevligt helhetsintryck, men när man tittar närmare på tomtemarken ser man att denna inte är så innehållsrik. Tomterna är i allmänhet små, och rymmer därför inte stora träd. Det är parkmarken som skapar områdets fina helhetsintryck. Parken Ekebacken är ett kuperat naturområde med stora ekar, vitsippor, soliga gläntor och trevliga stigar. Stadsdelen gränsar dessutom till ett stort fint naturområde.

Eftersom tomterna är små så är allmänna lekplatser viktiga. Fler sittplatser behövs utmed gångvägar.

Skala 1:10 000

Teckenförklaring se sidan 17.

Industriområdena

För alla industriområden gäller att skapa trevlig arbetsmiljö för dem som arbetar där. Detta kan nås utomhus genom att skapa säkra och vindskyddade cykelvägar samt att se över möjligheter till rekreerande utvistelse på raster.

Nordvästra industriområdet

23 invånare.

Området är endast till en liten del exploaterat och planarbete pågår. Vid detaljplanering bör man ta vara på de tillgångar som finns. Här är idag skogsmark som domineras av barrskog men där även en del lövträd bl.a. ek förekommer. De ädla lövträden bör gynnas för den biologiska mångfaldens skull. I den norra delen finns en nedlagd plantskola med fin miljö som är värdefull att infoga i industriområdet

Det är viktigt att tänka på att göra passagerna genom området till skogen från Kungshögsområdet trevliga. Det innebär t ex att spara tillräckligt breda remsor kring promenadstråken så att man inte upplever det som ett hinder att ta sig igenom industriområdet för att nå skogen.

Sydvästra industriområdet

0 invånare.

Området karaktäriseras av stora breda vagar som skulle behöva mer vegetation för en bättre miljö såväl upplevelsemässigt som för att binda stoft och andra luftföroreningar. Delvis finns mycket naturmark, mest barrskog, på tomterna men det känns som om merparten kan försvinna vid utbyggnad. Om möjligt borde detaljplaner föreskriva en viss mängd vegetation på tomterna, antingen sparad eller planterad. Även för omhändertagande - fördröjning av dagvatten borde en viss del av tomterna vara grön.

Etableringen av McDonalds i Sydvästra industriområdet betyder att många barn cyklar genom industriområdet. Säkra och tilltalande cykelvägar behövs.

Trafikgrönytorna kring Helsingborgsvägen, som skiljer det sydvästra industriområdet från det östra, ger ett lummigt och trevligt intryck med sina stora träd.

Sydöstra industriområdet

120 m² parkmark per invånare
128 invånare

Sydöstra industriområdet ger delvis ett mer småskaligt intryck än det sydvästra. Här finns utmed gatorna och även inne på tomterna en del mycket stora och värdefulla träd. En mer detaljerad vegetationsinventering skulle ge ett bra underlag för att skydda de värden som finns och kunna ge förslag till förbättringar.

Det lilla bostadsområdet i nordvästra hörnet har endast tillgång till ett mycket litet parkområde nära bostäderna med begränsad användbarhet

Det känns viktigt att ge dessa tillgång till Stensbergs parkområden som inte ligger så långt bort men där man idag måste passera såväl järnvägsområdet som den starkt trafikerade Helsingborgsvägen i plan. Trafiksäkra passager behövs.